

Op 3 maart 1945 vond in de wijk het Bezuidenhout een grote ramp plaats. In het licht van de bevrijding werd de wijk per vergissing door de Engelse luchtmacht gebombardeerd. Het plan was de V2-installatie in het Haagse Bos te treffen. Niet deze installaties maar een groot gedeelte van het Bezuidenhout werd vernietigd. Een groot deel van de wijk lag in puin, honderden mensen lieten bijgevolg het leven of werden gewond en tienduizenden raakten hun huis kwijt.

De Stichting 3 maart 45 zet zich in voor blijvende aandacht voor deze ramp en haar vele slachtoffers. Jaarlijks organiseert zij de herdenking van het bombardement op het Bezuidenhout. In deze nieuwsbrief kunt u een terugblik lezen van de herdenking van dit jaar en overige berichten.

Terugblik herdenking bombardement Bezuidenhout Den Haag 2011

Afgelopen maart was het 66 jaar geleden dat de wijk het Bezuidenhout werd opgeschrikt door een groot bombardement. Zondag 6 maart jl. vond de jaarlijkse herdenking plaats en konden wij een groot aantal belangstellenden verwelkomen. Onder hen de drie burgemeesters van de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Wassenaar en vertegenwoordigers van de Gouverneur der Residentie, de Britse ambassade, de Stichting '40-'45 en plaatselijke kerken en organisaties. De dag begon met een herdenkingsdienst in de Christus Triumfatorkerk met aan het begin het verhaal van mevrouw Driesprong over hoe haar ouders het bombardement hebben beleefd terwijl zij buiten Den Haag verbleef. In de dienst werd verder stil gestaan bij de slachtoffers van oorlogen over de wereld. Het Cross of Nails, een bijzonder kruis van de Kathedraal van Coventry dat symbool staat voor vrede en verzoening, werd overhandigd aan een vertegenwoordiger van de katholieke kerkgemeenschap in het Bezuidenhout: de Driekoningenparochie. Om solidair met elkaar te zijn bidden overal ter wereld elke week mensen samen voor vrede en verzoening; ook in onze wijk in de O.L. Vrouw van Goede Raadkerk op woensdagmiddag na de viering van 12.30 uur.

Na afloop van de dienst vertrok het gezelschap naar de Koningin Marialaan voor de bloemenhulde bij het beeld Juliana van Stolberg. In bijzijn van enkele honderden belangstellenden werden kransen gelegd. Dit jaar waren voor het eerst ook vertegenwoordigers van de Royal Airforce Association aanwezig. De Scoutinggroep Haagse Hout verleende, zoals gebruikelijk, haar medewerking bij de kranslegging.

Ter afsluiting werd een prachtig herdenkingsconcert opgevoerd in het Koninklijk Conservatorium. Het concert werd verzorgd door Accademia dell'Arcadia, een ensemble waarin het instrument de Recorder, een in de Middeleeuwen vaak gebruikte Engelse fluit, in tijd van de barok centraal staat. Op het programma stond muziek uit de 18^e eeuw van Bach, Quantz, Telemann, Schultze en Hasse. De dag werd afgesloten met een gezellige ontmoeting van oude en huidige buurtbewoners onder het genot van koffie en thee met broodjes. We kunnen terugkijken naar een mooie herdenking.

Overige berichten

Ooggetuigen vergissingbombardement bezoeken basisscholen

Dit voorjaar bezoeken ooggetuigen van het vergissingbombardement basisscholen in de wijk om dit stukje geschiedenis aan schoolkinderen over te dragen. Bij veel ouderen in de Haagse wijk Bezuidenhout zit het vergissingbombardement van 3 maart 1945 nog vers in het geheugen. Jaarlijks wordt hiervoor een herdenkingsbijeenkomst georganiseerd. Om de herinneringen hieraan levendig te houden willen ouderen graag hun verhaal overdragen aan basisschoolleerlingen uit de wijk. Omdat het vergissingbombardement de wijk Bezuidenhout trof, komt het voor de schoolkinderen al dichterbij dan dat ze het uit de schoolboeken moeten leren. Zij kunnen de vergelijking trekken tussen hun hedendaagse leefomgeving en hoe het er toen uitgezien moest hebben. Ouderen, die de gebeurtenis hebben meegemaakt, vinden het belangrijk aan de hand van voor hun herkenbare punten aan de kinderen te vertellen, zodat de informatie over de gebeurtenissen in leven blijft. Daarom willen wij dit faciliteren en mensen hiervoor activeren/ op de been brengen. Ouderen moeten de mogelijkheid hebben hun ervaring te vertellen zolang zij hiertoe in staat zijn. Meer informatie: Stichting Boog, Petra Speijers (www.boog.nl).

In maart bezocht de heer Boem van Ravenswaaij de kinderen van groep 7 van de Nutsschool Bezuidenhout in de Merkusstraat. Hij zat in de oorlog hier ook op school. Hij vertelde over de oorlog en speciaal over het bombardement op het Bezuidenhout op 3 maart 1945. Hij was toen 9 jaar oud en woonde op de Laan van NOI tussen de Theresiastraat en de Bezuidenhoutseweg. Het enige wat hij na het bombardement nog in de restanten van zijn woonhuis heeft gevonden is een klein nijlpaardje. De ene kant zwart geblakerd en de andere kant nog de oorspronkelijke kleur. Zijn kostbaarste bezit. De kinderen waren enorm onder de indruk en het verhaal gaat zo door.

Herdenking bombardement onderwerp van projecten VWO scholieren

Dit voorjaar hebben scholieren het bombardement als studieonderwerp gekozen voor vakken op hun school. Kristina Jevtović en Lisa Dammers, leerlingen van 5 VWO uit Rotterdam doen verslag van hun belevenis.

Zondag 6 maart 2011, deze dag was voor ons erg belangrijk voor onze praktische opdracht van geschiedenis. Wij hebben voor deze PO het bombardement op Bezuidenhout gekozen.

Wij waren heel de dag bij de herdenking en vonden het erg bijzonder. Het was heel emotioneel om alle mensen te zien die het bombardement hebben meegemaakt. Voor de PO hebben wij iets meer dan 10 mensen moeten interviewen. Gelukkig waren er een heleboel lieve mensen die ons hiermee wilden helpen. Zo hebben wij bepaalde mensen gesproken die hele emotionele verhalen aan ons konden vertellen. Dit heeft ons het bombardement op een andere manier laten bekijken. Door deze dag krijg je namelijk een aantal andere indrukken dan de indrukken die je krijgt wanneer je op het internet surft. De herdenking was erg mooi, wij zijn blij dat we het meegemaakt hebben.

Herdenking in 2012 op zondag 4 maart

De herdenking van het bombardement wordt volgend jaar gehouden op zondag 4 maart 2012. Wij zullen u op tijd op de hoogte brengen van het programma middels deze nieuwsbrief en via onze website op www.bezuidenhout.nl. Mocht u als belangstellende een bijdrage willen leveren aan de herdenking, dan kunt u zich richten tot het secretariaat van de Stichting 3 maart '45.

Nieuwsbrief ook per email

De nieuwsbrief van de Stichting 3 Maart '45 is ook digitaal te ontvangen. Op deze wijze hopen wij de grote kostenpost van portokosten van de papieren nieuwsbrief in ons budget te beperken. Indien u over email beschikt, laat ons dan weten of u deze nieuwsbrief voortaan per email wilt ontvangen. Op de website www.bezuidenhout.nl bij in het linkermenu '3 maart 45' vindt u op onze pagina een knop 'aanmelden nieuwsbrief'. Hier kunt u via een keuzemenu uw gegevens invullen en vanaf 2011 ontvangt u onze nieuwsbrief per email.

Donaties en schenkingen

De Stichting 3 maart '45 beoogt stil te staan bij de offers die zijn gebracht bij het terugwinnen van de onze vrijheid en respect te betuigen aan hen die betrokken waren bij het bombardement op het Bezuidenhout. De Stichting is voor activiteiten geheel afhankelijk van donaties en schenkingen. Draagt u het werk van de Stichting een warm hart toe, dan is huw financiële bijdrage van harte welkom. Mede dankzij uw giften kunnen wij elk jaar o.a. onze nieuwsbrief uitgeven en de herdenking organiseren. Onze Stichting erkend als een Goed Doel Stichting, uw bijdrage is als gift aftrekbaar van de belasting. Uw donatie kan naar giro 6930916 t.n.v. Stichting 3 maart '45 te Den Haag.

Dit is een uitgave van: Stichting 3 maart '45 Secretariaat: Jacob Mosselstraat 73, 2595 RE Den Haag, E-mail: 3maart45@bezuidenhout.nl, website via www.bezuidenhout.nl